

UIT DE LITERATUUR

Bieden physische, speciaal thermische invloeden ons de mogelijkheid om de gevoeligheid van het tandbeen op te heffen?

Deze vraag stelt K i e f f e r in het Novembernummer van de Zeitschr. f. Stomatologie. Men kan zeggen, dat het antwoord in bevestigenden zin daarop al sinds eenige maanden (en langer) gegeven is door het Gazotherne-apparaat en de daarmee verband houdende publicaties en demonstraties. Het bestaan van deze praktische toepassing van thermische invloeden schijnt echter nog niet tot dezen auteur doorgedrongen te zijn, want er wordt in zijn opstel met geen enkel woord over gerept. Zonder zich in dit merkwaardige feit van onbelezenheid te verdiepen, kan men zijn conclusies aanvaarden als een aanvulling van de theoretische basis, waarop deze vorm van dentin-anaesthesie berust.

Korthedshalve laten wij hier het résumé volgen:

„Wij hebben inderdaad in wijzigingen in de temperatuur — vooropgesteld, dat deze doelmatig toegepast worden — een middel om de pijngevoeligheid van het tandbeen te verminderen, zonder gelijktijd het tastgevoel en de electricische prikkelbaarheid uit te schakelen.

We kunnen derhalve in het dentin, waarin een zeer gevoelige receptor voor pijn zit, het geleidingsvermogen voor rechtstreeksche pijngevoelens verminderen, terwijl het geleidingsvermogen voor andere prikkels, b.v. controle met den faradischen stroom over het gedrag van de pulpa nog behouden blijft.

Wij hebben in dit geval te doen met een analgesie, niet met een anaesthesie. Deze verschijnselen laten zich verklaren door beïnvloeding van het geleidingsvermogen van de desbetreffende zenuwelementen.

De mogelijkheid, dat zenuwelementen een dusdanige invloed kunnen ondergaan, laat zich verklaren door de verstoring van het physische evenwicht van het zenuwelement (hetwelk zijn optimaal geleidingsvermogen bij lichaamstemperatuur heeft) en wel: òf door het feit, dat wij ons van deze voor het geleidingsvermogen optimale temperatuur naar boven of naar beneden aanmerkelijk, doch geleidelijk ver-

wijderen, dan wel dat de thermische invloed ook nog ondersteund wordt door andere storingen in den physischen evenwichtstoestand van het orgaan door voorbijgaande histologische veranderingen, die daarenvens in aanmerking kunnen komen, b.v. door uitdroging van de oppervlakkig gelegen celementen, waardoor weder een druk op de dieper gelegen cellen plaats vindt.

Waarschijnlijk betreft het een cumulatieve werking van al deze invloeden.

Histologische bevindingen aan geretineerde tanden. (E. K o t á n y i in Zeitschr. f. Stomatologie, No. 11).

In aansluiting aan een histologisch onderzoek van twee geretineerde hoektanden en twee dito verstandskiezen, die met hun omgeving uit de kaak verwijderd waren, houdt de schr. een uitvoerige beschouwing over de daarbij voorkomende verschijnselen van histologischen, klinischen en pathologisch-anatomischen aard.

Als aetiologische factoren spelen erfelijkheid en constitutioneele momenten een rol; zij kunnen oorzaak zijn van een verkeerde ligging van de kiemen. Deze bereiken als gevolg van de plaatsverandering bij de met hun groeirichting overeenkomende voorwaartsbeweging niet de hun toekomstige plaats in den tandboog. Zij kunnen op de genoemde wijze òf hun bewegingsenergie geheel verbruikt hebben of ergens de mondholte bereikt hebben, dan wel op hindernissen stooten, die zij om bekende of onbekende redenen niet uit den weg kunnen ruimen. De bewegingsenergie kan ten deele van den groeienden wortel uitgaan. Het vermogen tot voorwaartsbeweging schijnt echter aan het bestaan blijven van een functioneerend inwendig glazuurepitheel gebonden te zijn, na welks verdwijning het vermogen om de belemmerende harde substanties te elimineeren door de glazuerooppervlakte overgenomen wordt, dewelke echter door een gesloten uitwendig glazuurepitheel voor een aantasting beschermd moet zijn. Gaat het tusschen de twee tanden liggende bindweefsel te gronde, zoodat het tot een wederzijdsche aanraking van de harde weefsels komt, dan treedt een verschuiving van den reeds doorgebroken beklemden tand in.

De geretineerde tanden kunnen klinisch volkomen reactieloos in de kaak blijven liggen, al kunnen zij ook aanleiding geven tot het ontstaan van maligne tumoren en kyste-vorming.

Pathologisch-anatomisch ziet men een enkele maal cementafzetting

op het glazuur. Een veel meer voorkomend verschijnsel aan getiende tanden is resorptie, welk feit, met het oog op het vermogen van bindweefsel om alle tandsubstanties te resorberen geen verwondering baart. De gevallen, waarin caries werd beschreven berustten steeds op verwisseling met resorptie.

De invloed van den bladvorm op de vastheid van tin-zilveramalgamen in verband met goudbijvoeging. (Schröder in Schweiz. Monatsschr. f. Zahnheilk. No. 10).

Schr.'s conclusies uit een desbetreffend onderzoek luiden:

De folie-vorm der amalgamen, zooals deze in de Deutsche Gold- und Silber-Scheideanstalt vervaardigd worden, vergemakkelijken het indringen van het kwik aanmerkelijk en leveren nog verwerkbare plastische massa's in mengsels, waarbij vylsels niet meer te gebruiken zijn.

De drukvastheid van Folie-amalgaam met minder dan 600 $\frac{0}{100}$ zilvergehalte is belangrijk hooger dan van vylsels. Bij 600 $\frac{0}{100}$ en daarboven is de drukvastheid van de vylsels hooger.

De slagvastheid van folie-amalgaam is belangrijk grooter dan van vylsels.

De weerstand tegen voortdurende belasting (vloeien) der folien is geringer bij 40 en 60 % Hg; gelijk of hooger bij 50 % Hg.

Wat den invloed van een toevoeging van goud op de vastheid der tin-zilver-amalgamen betreft, versterkt tot hoogstens 0.5 % bijmenging. Een toevoeging van tot 20 % bracht een verslechtering teweeg van alle voor ons in aanmerking komende eigenschappen; zelfs de witte kleur der amalgamen en de fijnkorrelige structuur, welke door geringe bijvoeging van goud verkregen werden, betekenden een aanmerkelijke verslechtering.

B.

Einige besondere Bildungen an der Zähnen des Menschen und Ihre Bedeutung für seine Vorgeschichte, (Prof. Dr. Adloff, Königsb. Anat. Anzeiger, 58 Band. 1924).

Een aantal, door Adloff aan praemolaren en molaren waargenomen vormafwijkingen — overtollige knobbelementen —, geeft den schrijver aanleiding, opnieuw zijn standpunt ten aanzien van de morphogenese en philogenese van 's menschengebit uiteen te zetten; en daarbij tevens de onhoudbaarheid der Bolk'sche eerste-molaartheorie nogmaals

te onderstreepen. De vraag of schrijver hierin geslaagd is, willen wij voorloopig buiten beschouwing laten; het vraagstuk toch van de beteekenis der overtollige knobbelementen is in werkelijkheid veel minder eenvoudig, dan de tegenwoordige onderzoekers — en ook Adloff maakt hierop geen uitzondering — tot nog toe verondersteld hebben. Maar wel dient erop gewezen te worden, dat behalve Janzer ook Van Loon reeds de vormanomalieën, die thans Adloff tot een uitgangspunt zijner beschouwing maakt, voor enkele jaren beschreven en afgebeeld heeft. En de veel grondiger en systematischer wijze, waarop deze onderzoeker zijn onderwerp behandeld heeft, doet het ons opnieuw betreuren, dat hij ons nog niet de verdere resultaten zijner tadanatomische onderzoekingen heeft kunnen mededeelen.

DE JONGE COHEN.